

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 21

90. ÅRGANG
11. NOVEMBER

1978

INTERVJU MED BISKOP GRAN	S. 2
DEN KATOLSKE KIRKE I FINLAND	S. 6
BISPEEMBETET	S. 8

NESTE NUMMER KOMMER 25. NOVEMBER 1978

Intervju med biskop Gran

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME 25 ÅR

Oslo Katolske Bispedømme (OKB) feirer 25 års-jubileum ihøst, og dagen markeres offisielt på Kristikongefest — 26. november — i forbindelse med Den nordiske bispekonferanse som samtidig har lagt sitt møte til Oslo. Andre arrangementer finner også sted rundt omkring i menighetene; for bispedømmets grenser strekker seg som kjent adskillig lengre utover i landet enn hva navnet kunne tyde på.

— *Selv om Kirkens historie etter reformasjonen er beskjedent i antall år, forbauses man likevel som katolikk fra den senere tid over å høre at OKB ikke har eksistert mer enn 25 år. Hva innebærer egentlig dette jubileum?*

— Den katolske kirke har for lengst feiret 125-årsjubileet for gjenopptagelsen av sitt virke i Norge etter Reformasjonen. Året for denne viktige begivenhet var 1843. Det vi markerer, er at Den katolske kirke i Syd-Norge i 1953 kunne avlegge sin foreløpige misjonsstatus (Apostolisk Vikariat) og fikk status som eget selvstendig bispedømme. Før bestyrte biskopen distriktet som Pavens representant, siden 1953 gjør han det i eget navn, altså på eget ansvar.

— *Kan De si noe om utviklingen av bispedømmet i løpet av disse 25 årene?*

— Det må bli statistikk-ordaktig for å si det slik. Iøynefallende er katolikkenes jevne numeriske vekst fra ca. 3 600 i 1953 til ca. 11 500 idag. Av disse er rundt regnet 60 % født i Norge. Det har ikke vært noe overveldig problem for oss å oppfange kirkelig denne veksten som det f.eks. har vært i Sverige der hele 80 % av katolikkenes er født utenfor landets grenser. Jeg ser det som uhyre viktig at legfolk har engasjert seg stadig mer i Kirkens oppgaver, ja at de har oppdaget og tatt alvorlig at de er Kirken. At vi i

denne periode har fått menighetsråd — til dels meget aktive sådanne — er klart av stor viktighet. Prestene kan nu med større letthet vie seg sjelesorgen, noe som er helt nødvendig eftersom katolikkenes antall og også spredning tiltar. Prestenes tall har i 25-årsperioden gått opp fra 37 til 50, men gjennomsnittsalderen har gjort det samme: fra 48 til 54 år. I praksis vil det si at vi idag har såpass mange flere prester i pensjonsalderen, at det totale antall disponible prester i den vanlige sjelesorg ikke er stort høyere enn dengang. På den annen side har vi hatt en kraftig reduksjon av søstrenes antall og innsatsmulighet på den sosiale sektor der vi stod meget sterkt for 25 år siden. Søstrenes antall er sunket fra 465 i 1953 til 330 idag. Deres gjennomsnittsalder har krøpet langsomt oppover og ligger idag på ca. 65 år. Samtidig har antall katolikker per søster steget fra 9 i 1953 til 35 (fremdeles et høyt tall). Dessverre har tilgangen på nye søstre lenge vært så dårlig at dette f.eks. nærmer seg en total avvikling av katolske sykehus her i landet. Kirken får derved et annet ansikt utad som vi må kompensere ved et intensere engasjement under andre og mindre former.

— *Det voksende antall legfolk sammen med svikten i preste- og ordens-kall, har det fått konsekvenser for legfolks plass i bispedømmet?*

— Som allerede nevnt er mange legfolk blitt klar over sitt voksende ansvar og har tatt konsekvensen av dette ved deltagelse i menighetsråd, i religionsundervisningen, i sosialtjenesten og på andre måter. Bl.a. har vi nu både i bispedømmet og i flere sogn legfolk ansatt på hel- eller deltid, kvinner som menn. Vi må søke å videreutvikle denne linje. I virkeligheten er det et spørsmål om innsatsvilje, men også om en viss stabilitet eller utholdenhet i tjenesten. Man får gjerne den plass man egner seg til bare man er innsatsvillig og trofast.

— *De har jo selv de siste seksten årene kunnet følge utviklingen i OKB på svært nært hold — først som assisterende biskop, siden som biskop. Er det en eller flere begivenheter som De vil regne som særlig epokegjørende for bispedømmet denne tiden?*

— Selvsagt Vatikankonsilet som har vært skjellsettende for hele min tid som overhyrde og fremdeles er det, selv om meget har kommet i tillegg. For OKB's vedkommende vil jeg særlig nevne det store oppsving i ungdomsarbeidet generelt og i katekesen i og med innføringen av intensivundervisningen i de fleste menigheter.

— *Hvilke konsekvenser fikk Konsilet for oss?*

— Konsilet har gitt oss en rekke strukturer både innad og utad som har åpnet anledning til samarbeide som for må ha fortonet seg som utopiske. Jeg kan i et kort intervju knapt rekke å ramse opp de mange organismer som har vokset frem som direkte eller indirekte konsekvens av Vatikan-

konsilet. Der finnes imidlertid et par tre bøker jeg kan henviser til: Pater Raulin: «Arv og Fornyelse — Oslo Katolske Bispedømme 1965—1975», essaysamlingen «Kirke i Oppbrudd», samt «Katolikk i dagens Norge», alle tre utkommet på St. Olavs Forlag i de senere år.

— *Er vi nu kommet til veis ende når det gjelder å iverksette bestemmelsene fra dette viktige kirkemøte, eller står det fortsatt noe igjen?*

— Materielt sett har vi vel klart å gjennomføre helt eller delvis — dvs. tilpasset våre særegne forhold — Konsilet forskjellige vedtak. Vi har riktignok ikke opprettet et såkalt pastoralaråd, men det er med velberådd hu. Likeledes har vi ikke funnet det gjørlig å opprette flere av de lokalkommisjoner som Konsilet i annen rekke gav støttet til, som for familien, rettferdighet og fred, økumenikk, ikke-troende osv. Dels er våre katolske forhold for små, dels mangler vi kvalifiserte folk. Med vel under 1 % katolikker i landet er det grenser for hva man bør søke å gape over. Men Konsilet går videre i sine ringvirkninger og gjør — som jeg har antydnet — at vi er med på en helt annen måte enn før. Opprettelsen av bispekonferansene har hatt eller vil få en uoverskuelig betydning for både lokalkirkene og Kirken som helhet. Det store samarbeidsforum for disse: Bispesynoden i Roma hvert tredje år, vil som tiden går få stor gjennomslagskraft i kirken selv, ikke minst fordi paven deltar personlig på møtene. Pave Johannes Paul II har allerede sagt at det er hans intensjon å styrke dette forums betydning. Selvsagt vil det alltid stå noe igjen, om ikke for annet så fordi Konsilet var så åpent og fremtidsrettet at vi — i hvert fall i våre demokratiske land — alltid ut fra Konsilets dynamikk vil måtte finne frem til nye virke- og samarbeidsmåter. Her spiller samfunnets vekslende behov sterkt inn. Vi avvikler våre sykehus samtidig som vi oppdager voksende behov for hjelp til dem som samfunnets sosialmaskineri ikke når, f.eks. de ensomme, de som ikke er gamle nok til å komme på

aldershjem eller syke nok til å komme på sykehus, eller de mange innvandrere som er desorientert i vår kolde nordiske hverdag, for bare å nevne noe. Et par moderne katolske svar på problemer som disse er f.eks. Francis-kushjelpen og Caritas-hospitset (gjennomgangsbolig for fremmedarbeidere og avhoppere) i Oslo.

— *I juni i år ble De formann for Den nordiske bispekonferanse. Hva innebærer et slikt verv?*

— Merarbeid. Da jeg imidlertid har vært viseformann og dermed medlem av presidiet i nærmere 14 år, hvorav 8 også som generalsekretær, så er det lite egentlig nytt. Ansvar for dagsordenen og møtenes gode gang faller hos oss først og fremst på formannen som imidlertid kan delegere. Den

egentlig helt egne forpliktelse formannsvervet medbringer er å delta på de ekstraordinære bispesynoder som jeg nettopp omtalte. Til de ordinære synoder velger bispekonferansen fritt sin representant, til de ekstraordinære er det pålagt formannen å møte.

— *Har bispekonferansene bidratt til en større desentralisering i Kirken?*

— Ja, så helt klart. I all kirkelig lovgivning som er kommet etter, eller som følge av, Vatikankonsilet nevnes bispekonferansene som avgjørende instans i mange forhold der Roma stod helt sentralt, eller den lokale biskop. Det er ingen hemmelighet at det er en sterk desentraliseringsprosess igang i Den katolske kirke og at det

(Forts. siste side)

I mindretall

Oslo Katolske Bispedømme jubilerer. Det gir oss anledning til å se på fortid om fremtid uten å glemme øyeblikket. Statistikken forteller sitt. I løpet av disse femogtyve årene er antallet katolikker i bispedømmet mer enn fordoblet, men vi tilhører fortsatt et mindretall. Et mindretall så lite at vi ikke engang kan måles i prosent av den totale befolkning. Og den som kanskje ville ha trodd at det voksende antall katolikker nødvendigvis måtte få som følge at Kirkens behov nokså selvfølgelig ble dekket, tok grundig feil. Vi er på vei til å bli en underbemannet kirke med få prester og et farlig synkende antall ordenssøstre. Kirkens tradisjonelle støtter er ikke lenger noen selvfølgelighet.

Går vi fra tall til ånd, kan vi med en viss rett hevde at fra å være et heller selvbevarende, lukket samfunn, har Den katolske kirke på noen årtier utviklet seg til en «åpen» kirke. Åpenhet til samfunnet omkring, men også til andre kristne. Ikke minst i det siste ligger det noe epokegjørende og egenartet for oss. Her har vi noe som våre trosfeller i de mer katolske land mangler. Sant nok savner vi mange av fordelene det store antall gir i ressurser og muligheter, men vi blir stadig oppfordret og utfordret til å gå våre egne verdier og holdninger etter i sømmene. Vi kan heller ikke lukke øynene for alt hva vi deler med de andre — at de konfesjonelle grenser blir nokså sekundære sammenlignet med det som utgjør kjernen i det kristne budskap. Kanskje kan vi også være så ubeskjedne at vi tror vi kan ha noe å gi våre ikke-katolske brødre nettopp som kirke uavhengig av det offentlige med de fordeler og ulemper det medfører.

Samtidig dette nesten merkelige: Vi er i mindretall, men tilhører samtidig verdens største kirke — en kirke som sprenger lands og kontinenters grenser. Her har vi kilder til inspirasjon og fornyelse; — ikke bare for oss, men for det land og den kultur vi lever i. De verdiene må vi vite å formidle videre.

I fremtiden blir oppgaven for de norske katolikker å bygge en kirke som kan stå på egne ben. Det blir etterhvert vårt eget ansvar å svare på Kirkens forskjellige behov. Vi har muligheter til å møte utfordringen såvel menneskelig som åndelig. Vi må komme bort fra den lykkelige, men nesten umoralske holdning at det er så enkelt å spørre i utlandet — det være seg etter penger, prester eller søstre. Måtte det bli et program for de neste femogtyve år! Vi har tilbakelagt barndommen nå.

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME 25 ÅR

I anledning 25-årsjubiléet for opprettelsen av Oslo Katolske Bispedømme, vil det søndag 26. november bli holdt en jubiléumsmesse i St. Olav Domkirke kl. 17.30.

Da de nordiske biskoper samtidig er i Oslo i forbindelse med et møte i den Nordiske Bispekonferanse, vil jubiléumsmessen bli koncelebrert på latin av alle de tilstedeværende biskoper og de prester som ønsker det.

Efter messen arrangeres det et festmøte i Frimurerlosjen, 31. Voldgate 19, hvor alle er hjertelig velkommen. Det blir servering av snitter med vin, kaker og kaffe.

Festen koster kr. 75,— per person. Påmeldelse med innbetaling må være skjedd innen 15. november. Giroblanketter er sendt til alle menigheter. Postgironummeret er forøvrig 23 31 999 og sendes til «Festkomitéen» ved fru B. Halmøy, Sletteløkka 6b, Oslo 5. Giroblanketten gjelder som inngangsbillett til Frimurerlosjen.

Skulle oppslutningen om festen sprengte rammen for arrangementet, forbeholder festkomitéen seg å redusere antallet ved loddtrekning. Meddelelse herom vil bli gitt til dem det berører, og det innbetalte beløp bli refundert.

Med vennlig hilsen
Festkomitéen

GUDSTJENESTER I HELGENE

Listen over gudstjenester i forskjellige kirker og kapeller er ikke helt ajour. Redaksjonen oppfordrer alle sogneprester (evt. andre ansvarlige) i landet til å kontrollere om opplysningene som er gitt i bladet, er korrekte. Noen har alt gjort det, men vi vil gjerne foreta en samlet korreksjon siden det teknisk sett er en noe innviklet operasjon.

GLIMT AV DEN NYE PAVEN

Ved avslutningen av konklavet:

17. oktober holdt Johannes Paul II en tale på latin hvor han trakk opp de store linjer for sitt pontifikat: Ledetråden er fortsettelsen av Konsilet. Konsilet er milepelen som skal lede Kirken i den religiøse og kulturelle situasjon vi befinner oss i. Men Konsilet må ikke betraktes som avsluttet når vedtak derfra er blitt satt ut i livet. Konsilet inneholder tekster, men fører også en viss mentalitet videre. De senere erfaringer, nye forhold, behov som er lærer med å komme, gir også anledning til å tydeliggjøre det som er underforstått i konsiltekstene.

I denne talen la paven også vekt på kollegialiteten som forener hyrdene i deres ansvar for den universelle kirke. Pave Johannes Paul II føler dette hyrdeansvar meget sterkt. For biskopen må hovedsaken være å bevare troens skatt intakt. Men også for de troende er trofastheten grunnlaget for det kristne liv. Trofasthet mot Kirkens lære, mot de liturgiske forskrifter, i respekt for den store disiplin som er den kristnes svar på kallet til hellighet.

I sin tale understreket den nye pave også nødvendigheten av å fortsette det økumeniske arbeid. Han påpeker Kirkens vilje til å arbeide for fred og rettferd mellom menneskene, uten på noen måte å ville blande seg inn i politikken, men for å bidra til å fjerne det som fører til ulikhet og urett.

(La Croix)

Til diplomatiet:

Samme holdning finner vi igjen noen dager senere (20. oktober) da paven mottok det diplomatiske korps. Han presenterte seg som Kirkens og alle nasjoners tjener. Paven minnet om at Den hellige stols rolle fremfor alt er pastoral noe som innebærer en vilje til dialog med alle folk uansett politisk styreform. Han gjentok de

midler som Roma vil benytte seg av: appellere til samvittighetene, særlig bidra til rettferd og fred, og respekt for menneskerettighetene. Avslutningsvis insisterte Johannes Paul II sterkt på retten til religionsfrihet.

(La Croix)

Ved innsettelsen 22. oktober:

«Husk meg idag og alle dager i deres bønner. Hjelp meg til å kunne tjene dere.» Mer enn 200 000 mennesker deltok i sermoneien som paven uttrykkelig hadde villet enkel. Pavens avsluttende ord er alt blitt velkjente: «Vær ikke redde, åpne alle dører på vidt gap. Åpne landenes grenser, de økonomiske og politiske systemer.»

(Le Figaro)

EN PAVE FRA ØST-EUROPA

Selv om kardinal Wojtylas navn ble nevnt før åpningen av konklavet, synes hans kandidatur lite sannsynlig ut fra de politiske forhold. Valget er et tidens tegn. For kardinalene ble det mulig å se gjennom det jernteppe man har snakket om. I et århundre hvor troen vakler i de land som nyter religiøs frihet, blir den sterkere i landene som offisielt er ateistiske.

For mange unge blir kristendommen et område hvor friheten råder, i motsetning til hva marxismen betyr i visse vestlige land, bl.a. i Italia. På en tid hvor det viser seg særlig viktig å bekrefte troen i Kirken, har man hentet en sterk mann fra de offisielt ateistiske øst-europeiske land.

René Laurentin

«At en polakk er valgt til pave er et tegn på Kirkens sanne universalitet», sier Hamburgs evangeliske biskop, dr. Hans-Otto Wölber. Valget er uttrykk for vilje til fred i dagens konfliktfylte verden. Vi gleder oss med våre katolske medkristne.»

(KNA)

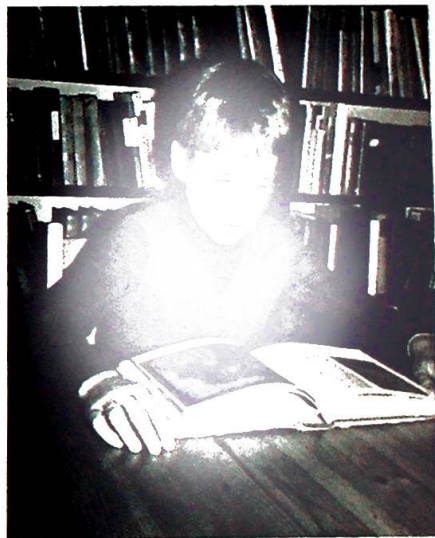
DE FREMMEDE BLANT OSS

«De fremmede blant oss» var tema for det seminar som Norges Katolske Kvinneforbund (NKKF) arrangerte ivår på Mariaholm. Artikkelen av pater Ronald Hölscher med samme navn som leserne fant i «St. Olav» nr. 19, var opprinnelig et innlegg på dette møtet. Pastor Harald Taxt hørte med blant de andre innleiderne. Spørsmålsstillingen er både viktig og aktuell, og det er gledelig at den kommer mer i søkelyset også i vårt hjemlige miljø.

TEOLOGISK PROFIL

De usedvanlige begivenheter som i den senere tid har preget Kirken, har medført plassmangel i bladet. Dette har gått utover bl.a. serien «Teologisk profil». Vi skal imidlertid i neste nummer av bladet møte den kjente engelske kardinal, John Henry Newman.

HVA ER BØNN FOR DEG?

FRANCIS BIRKELAND, 10 ÅR:

For meg er bonnen å snakke med Gud. Det er ved bonnen at jeg kan bli tilgitt syndene mine. Bonnen gjør meg glad. Jeg ber lettere ute i naturen eller på et sted hvor det ikke er bråk. Jeg ber om morgenen, midt på dagen, omkring klokken fire, om kvelden; i kirken og når jeg er lei meg. Jeg ber for å kunne tro mer og mer på Gud. Jeg ber også om at Gud må være glad i meg og at han må hjelpe meg.

Den katolske kirke i Finland

Av våre fem nordiske land er det Finland som har den minste andel katolikker. Den katolske kirke utgjør her en så liten minoritet at dens eksistens ofte blir oversett. Av nærmere fem millioner innbyggere tilhører over 93% Den lutherske kirke, Den ortodokse kirke teller omlag 60 000, mens tallet på katolikker bare er godt og vel 3 000.

KIRKEN I HISTORIEN

I Finland, som i Nord-Europa forøvrig, spilte Den katolske kirke en betydelig rolle i middelalderen, og var en drivkraft i landets religiøse og kulturelle liv. I tillegg til sitt evangeliseringsarbeid har kirken fra 1100-tallet vært med på å fremme kunst, grunnlegge skoler og organisere rettsvesen, samtidig som den bidro til å bevare og utdype nasjonalbevisstheten i en tid da Finland lå under Sverige. Henimot hundre steinkirker fra denne tiden forteller om en imponerende finsk middelalder-arkitektur. Den største, den lutherske domkirken i Turku (Åbo), har nylig gjennomgått en praktfull restaurering. Dominikaner-klostrene, som spilte en avgjørende rolle i landets åndelige og intellektuelle liv, står det ingenting igjen av. Derimot har vi to

klosterkirker som minner om fransiskanernes og birgittinernes innsats i Finland: fransiskanernes i Rauma (Raumo) og birgittinernes i Naantali (Nådendal). Dominikanerne og fransiskanerne hadde også et kloster i Viipuri (Viborg), i et område som etter annen verdenskrig tilfalt Russland. Et tredje kloster hadde fransiskanerne i Køkar.

Da Sverige gikk over til reformasjonen, forsvant Den katolske kirke litt etter litt også fra Finland. Det skjedde ikke på noen voldsom måte, men alle bånd til den katolske verden ble brutt. Å være katolikk ble i lengre tid sett på nærmest som en forbrytelse som burde straffes med forvisning.

NYERE TID

Først i det 19. århundre — som følge av internasjonale handelsforbindelser — kunne katolikker igjen bosette seg i Finland. De fleste kom fra Polen og Tyskland, og en første menighet ble grunnlagt i Viipuri (Viborg). På denne varsomme måte skjedde det at Den katolske kirke kom tilbake til Finland. I 1860 ble det reist en kirke i Helsinki for katolske soldater fra Polen. De tilhørte tzarens hær, og var stasjonert i hovedstaden, — i noen årtier hadde Finland vært et storfyrstedømme under Russland. Kirken ble viet til den hellige Henrik, Finlands apostel, som var blitt drept på den tid landet ble kristnet. Denne kirken i Helsinki er blitt det nåværende katolske bispedømmes domkirke.

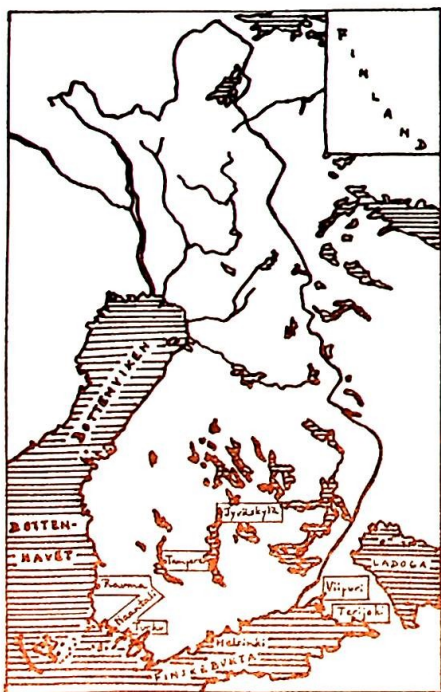
Før Finland ble selvstendig (1917), og før loven om religionsfrihet ble ved-

tatt (1922), hadde katolikkene anledning til å praktisere sin tro i to menigheter, i Helsinki og Viipuri. De fleste prester var polske, de første finske prester var Wilfred von Christienson (d. 1945) og Adolf Carling (d. 1966). Senere kom prester fra den nederlandske provins av Jesu Hjerter-kongregasjonen. I 1920 ble det apostoliske vikariat opprettet, og den første biskop etter reformasjonen, mgr. J. M. Buckx, ble viet i Helsinki i 1923. Litt senere ble det grunnlagt menigheter i Turku (Åbo) og i Terijoki.

Finland ble altså uafhengig, og landet fikk full religionsfrihet. Den katolske kirke kunne dermed etterhvert utvikle seg fritt. Men Viipuris og Terijokis menigheter gikk tapt på grunn av krigen (1939—45). Begge byene forsvant bak landets nye grenser. Dette førte til så dyptgripende forandringer at man kan snakke om en ny begynnelse i etterkrigsårene.

DAGENS SITUASJON

I 1978 teller Den katolske kirke fem menigheter: to i Helsinki, en i Turku, i Jyväskylä og i Tampere. Alle fem blir ledet av prester fra Jesus Hjerter-kongregasjonen. Også biskopen, mgr. Paul Verscheuren, tilhører denne orden. Et informasjons-senter utgir nå bl.a. et tidsskrift som når en ganske stor krets. I Myllyjärvi ved Helsinki finner man også et økumenisk senter av orientalsk ritus. Heller ikke får man glemme dominikanernes kultursenter, «Studium Catholicum», som har nær forbindelse med det teologiske fakultet ved Helsinki universitet. Deres bibliotek har låntagere både innenfor og utenfor landets grenser, for eksempel bibliotekene i Lund, Århus og Bergen. Ordenssøstre fra forskjellige kongregasjoner driver både barnehager, skoler og hjem for unge piker.

Mgr. Paul Verscheuren.

Legfolket i Den katolske kirke i Finland er stort sett finsk, men prester og søstre kommer for det meste fra utlandet. Av 16 prester er bare to finske. I den offentlige opinion blir derfor Den katolske kirke stadig sett på som et utenlandsk kirkesamfunn.

Det er et typisk finsk karaktertrekk at man respekterer den individuelle frihet, man blir derfor aldri kritisert eller plaget på grunn av religiøs overbevisning. Det annet Vatikanconcil har også virket i denne retning. En økumenisk ånd er levende, iallefall i storbyene. De tre kirkesamfunnene, — det protestantiske, det ortodokse og det romersk-katolske, — forsøker stadig mer å bli kjent med hverandre, vise gjensidig respekt og undertiden også tillit.

TEORIEN BRA, MEN HVA MED PRAKSIS?

Det er interessant å notere at med ett eneste unntak har det uavhengige Finland aldri gjort noe for å «undertrykke» den katolske minoritet. Unntaket gjelder kontemplative klostre. Loven om religionsfrihet forbød merkelig nok grunnleggelse av nye, kontemplative klostre og opptak av ikke-finske noviser (§ 11). Takket være Den lutherske kirke ble første del av forbudet opphevet i 1969, men para-

grafens annen del gjelder fremdeles, og forflytning av et kloster fra ett sted til et annet må fortsatt skje med regjeringens tillatelse.

Andre direkte begrensninger av Den katolske kirkes fulle frihet finnes ikke i Finlands lover. I praksis er imidlertid forholdene ikke fullt så tilfredsstillende. Det er de to største kirkesamfunn som privilegieres av staten; det vil si at ikke alle kirkesamfunn får samme behandling. Det kommer tilsyne på mange områder, men er særlig følbart når det gjelder skolens religionsundervisning og kirkeskatten. Skolene gir ikke noe tilbud til barn som ikke tilhører ett av de to største kirkesamfunn, mens undervisningen er forpliktende for lutherske barn. Skatten som alle trossamfunn er med på å betale, tilfaller nesten bare Den lutherske kirke.

I 1972 nedsatte staten en komité som skulle se nærmere på forholdet mellom kirke og stat, og dessuten komme med forslag for å forbedre tingenes tilstand. Ifjor ble komitéens rapport offentliggjort. Ingen vet hvilke følger den vil få. Enkelte forandringer vil utvilsomt skape større uavhengighet, men kommer neppe til å gjøre forholdene fullt ut tilfredsstillende for de religiøse minoriteter, ikke minst gjelder dette Den katolske kirke.

Biskop Hans L. Martensen:

Hva betyr «pastoral»?

Pave Johannes og det pastorale

Det var pave Johannes, som på en ny måte bragte ordet «pastoral» ind i katolsk bevidsthed. Naturligvis har katolikker alltid vidst, at ordene «pastor» og «pastoral» havde noget med kirkens hyrdeomsorg at gøre. Men pave Johannes gav ordet en bestemt nutidig klang. Han sammenkaldte et koncil, der frem for alt skulle have pastoralt sigte. Hvad mente han med det? Han gav udmærket udtryk for det i den tale, han holdt d. 11. okt. 1962 ved det 2. vaticankoncils åbning.

Pastoralt betød for pave Johannes det, der bringer kirkens lære i forbindelse med det virkelige liv, og ikke blot forbliver abstrakt teori. «Hele mennesket med sjæl og legeme» berøres af det pastorale, og omverdenen således som den virkelig er — på godt og ondt — drages med ind i overvejelserne. Det kan ikke nytte at have angst for samtidens ny udviklinger — ikke engang selv om de indeholder meget, der kan føre til katastrofe. Det gælder ikke om at fordømme, men om at ændre til det bedre.

Pave Johannes mente, at vor samtid, også i dens vildfarelser, vil blive bedre hjulpet ved «barmhjertighedens medicin end ved strenge fordømmelsers våben». Denne ånd kom til at ledsage hele det 2. Vatikanconcil, også under Pave Johannes efterfølger Paul.

Sandheden gør fri

Mange livsvigtige spørgsmål blev behandlet af koncilet og ført til større afklaring — men man undlod at foretage definition af nye læresætninger, og man undlod at udtale fordømmelse over bestemte mennesker og deres meninger. I alt dette fik koncilet et bestemt «pastoralt» præg, der svarede til pave Johannes ønske.

Pave Johannes nægtede ikke, at det onde og forkerte skulle afsløres, og at en skelnen mellem ånderne var nødvendig. Men han mente, at det forkerte skulle overvindes, ikke ved magtanvendelse og hårdhed, men ved en sandhed der i sig selv var indlysende gennem sin menneskelighed og frigørende kraft. Pave Johannes besad en ubændig tillid til, at sandheden skal sejre, hvis den behersker ikke blot forstanden, men hele vort liv — eller sagt med andre ord: hvis sandheden ikke blot er noget vi siger, men også noget vi gør. Den pastorale holdning var for ham begge dele: indsigt i troens sandhed, forbundet med sandhedens overbevisende gerninger.

(Katolsk Orientering)

BISPEEMBETET

Til embetseksamen ved Menighetsfakultetet høsten 1977 leverte cand. theol. Torbjørn Olsen en spesialavhandling med tittelen «Bispeembetets plass og funksjon». St. Olav har bedt ham skrive denne artikkel.

BISKOPENS Plass I Kirke- BILDET FØR OG NÅ

Vi har ikke noe klart og tydelig bilde av hvordan de første kristne menighetene var organisert. Men Det nye testamentet sier en del, og kilder fra den etterfølgende tiden sier oss noe mer.

En ting er helt sikker, menighetene hadde åndelige ledere (Hebr. 13,7.17). Men hvor mange det var i en menighet, vet vi ikke. Mange steder var det helt sikkert flere. Apostlenes gjerninger gir eksempler på det (kap. 14, v. 23). Men enkelte steder var det sikkert også en leder som stod foran eventuelle andre. Muligens het en tid lederen i Korint Stefanus (1. Kor. 16, 15f). Jakob, Herrens bror, omtales nærmest som lederen av menigheten i Jerusalem (Ap.gj. 21, 18; Gal. 1, 19). Dertil ble Peter og de øvrige apostlene akseptert som ledere av hele Kirken den første tiden (Ap.gj. 8, 14). Men dette betyr på ingen måte at bare disse lederne hadde noe å gjøre i en menighet. Det fantes både tjenere med faste embeter og en flora av nådegaver (Rom. 12, 6—8; 1. Kor. 12; 1. Tim. 3, 8).

Etter hvert ble utviklingen at det i de forskjellige byer ble lokale lederkollegier, ofte kalt *presbyterier* (på norsk *eldsteråd* eller *presteråd*). I tillegg pekte en mann seg ut som kollegiets formann, eller som den fremste åndelige lederen i byen. Med tiden ble *bispetittelen* forbeholdt ham. Biskop Ignatius i Antiokia, som led martyrdøden omkring år 115, skrev flere brev. I et av dem heter det: «Se til at dere både følger biskopen, liksom Jesus Kristus følger

Faderen, og presbyterne (medlemmene av «presterådet») på linje med apostlene. Ær diakonene som Guds bud. La ingen gjøre noe i Kirken uavhengig av biskopen. Hold bare den eucharisti (messe/nattverd) for gyldig som ledes av biskopen eller av den som han har satt til det.»

Da apostlene og deres nærmeste medarbeidere var døde, kom biskopene mer og mer til å overta de posisjoner de hadde innehatt. Selv så de seg også som apostlenes etterfølgere. Men det var likevel en forskjell i det at biskopene var mer knyttet til bestemte byer enn apostlene.

Omkring år 200 het biskopen (paven) i Roma Hippolyt. Den kirkeordningen han har fortalt om, hadde da sikkert slått gjennom de fleste stedene. I hver by kom de kristne sammen på søndagen til messe. Den ble ledet av byens biskop, og liknet mye på den vi idag kjenner. Under gudstjenesten befant prestene seg på hver side av biskopen, mens diakonene og andre hjalp til med forskjellige oppgaver. På hverdagene var det anderledes. Da samlet prestene og diakonene på forskjellige steder de kristne fra bydelen eller landdistriktet til bønn og formaning.

Den kirkeordning som idag er vanlig, går enda et par skritt videre. For med tiden begynte prestene også å holde messe (nattverd) alene på de forskjellige stedene rundt bispebyen. Men det endret ikke ved det at biskopen fremdeles var den fremste og egentlige lederen for de kristne i byen og omegn. Da kristendommen bredte seg nordover forbi Alpene, ble det mer spredt mellom biskopene. Likevel for-

ble en biskop i en by hele det om-liggende bispedømmets fremste åndelige leder, med prestene som hans åndelige medarbeidere ved bispestolen og i de forskjellige menighetene.

Siden biskopene så seg som apostlenes etterfølgere, var det naturlig at de også tok seg av det som angikk større deler av Kirken. Derfor ble det etter hvert holdt bispemøter for flere byer der hver biskop representerte sin by. I år 325 ble det første store bispe-møtet holdt med deltagelse av flere hundre biskoper. Vedtakene fikk betydning for hele den kristne Kirke, og møtet er derfor senere blitt kalt «det første økumeniske konsil.»

BISKOPENS REPRESENTASJONS- FUNKSJON

Biskopen er den i et bispedømme som holder mest kontakt med den største delen av Kirken. Ikke bare har han mye å gjøre med sine egne menigheter. Det er han som treffer flest andre biskoper. På bispekonferanser, bispesynoder og konsil er det han som møter for bispedømmet, og det er han som tar imot impulser og inntrykk fra resten av Kirken til bispedømmet.

Mer teologisk kan dette uttrykkes med ordet *representere*. Det er biskopen som representerer bispedømmet overfor Kirken som helhet, og det er han som representerer Kirken som helhet overfor bispedømmet. Bispedømmet betyr da alle bispedømmets menigheter og kirkelige institusjoner, med både prester og legfolk. Det betyr at den enkelte kristne bevarer sin enhet med resten av Kirken ved å bevare enheten med biskopen. Enheten med resten av Kirken kan aldri bli større enn biskopens enhet med resten av Kirken.

Dette betyr ikke at biskopen er en slags demokratisk tillitsmann for sitt bispedømme. Det er ikke hans oppgave til enhver tid å målbære det flertallet måtte mene, overfor resten av Kirken. For i Det nye testamentet kalles Kirken og den enkelte menighet for Kristi Legeme (1. Kor. 12, 27). På et legeme finnes det mange lemmer med hver sin oppgave. Når biskopen representerer bispedømmet, handler han i kraft av at han er et bestemt lem på bispedømmets menigheter, med sin bestemte representasjonsfunksjon. Det gir ham rett til å tale på vegne av bispedømmet uten derfor å tale folk etter munnen.

Menighetene uttrykker sin tro først og fremst ved å holde gudstjeneste. Gudstjenesten er den viktigste trosbekjennelse fra en menighet. Når biskopene leder gudstjenestene eller forordner liturgi, er de med på å uttrykke menighetenes tro. Menighetene kan ikke uten videre endre på biskopenes gudstjeneste. Men den enkelte kristne kan enten slutte seg til, og derved bevare enheten med biskopen og resten av Kirken, eller han kan bryte ut av gudstjenestefellesskapet, og derved bryte enheten med biskopen og resten av Kirken.

Ved at de kristne bevarer enheten med biskopen, anerkjenner de også hans rett til å representere bispedømmet overfor Kirken. Når biskopene kommer sammen, bærer de med seg de enkelte bispedømmers trosbekjennelse. Ved at de holder gudstjeneste sammen, bekjenner de enheten med hverandre. Det de blir enige om danner grunnlag for en felles trosbekjennelse for hele Kirken eller den delen av Kirken de representerer.

Å tolke Guds ord er vanskelig. At individuell tolkning av Guds ord lett fører vill, innså de kristne tidlig (2. Pet. 1, 20; 3, 16). Derfor ble den felleskristne tro det mål som skulle brukes for å fastslå om noe var Guds ord eller ikke. På bl.a. det grunnlag ble det fastslått hvilke skrifter som skulle være med i Det nye testamentet. Den felleskristne tro har siden vært målestokk for hvordan Guds ord skal forkynnes rett.

Biskopen innvier en kirke.

Det er en biskops oppgave selv å forkynne Guds ord i sitt bispedømme, slik han sammen med de øvrige biskopene har bekjent det. Så skal han også se til at alle andre som forkynner eller gjør andre ting i bispedømmet, gjør det i overensstemmelse med Kirkens felles tro.

Men biskopene er ikke uten videre ufeilbare. Selv om deres representasjon ikke er å forstå demokratisk, må det være en viss sammenheng mellom deres trosbekjennelse og den ellers levende tro i Kirken. Denne sammenheng får de først og fremst bekreftet ved at de kristne i det store og hele aksepterer og slutter seg til når de forkynner i samsvar med den tro de sammen har bekjent.

BISKOPEN OG PRESTENE

Selv om biskopen og prestene gjør mye av det samme, er det likevel en vesentlig forskjell på dem. Det er et «økumenisk» aspekt ved en biskops gjerning, fordi han på en helt spesiell måte er med på å holde Kirken sammen i den felleskristne tro.

Dessuten leder han alle de viktigste gudstjenestene i sitt bispedømme. Når en kirke innvies, blir det opprettet en ny «gudstjenestemenighet». Derfor ledes innvielsesgudstjenesten vanligvis av biskopen. Det samme gjelder ordinasjonsgudstjenesten der biskopen får nye medarbeidere i sin gjer-

ning. Det kan også nevnes at om en voksen opptas i Kirken, blir saken først forelagt for biskopen.

Disse oppgavene er ikke den enkelte prests selvstendige oppgaver. Han er istedet biskopens daglige medarbeider i det å feire gudstjenester, dele ut sakramentene, forkynne Guds ord og ha omsorg for de kristne rundt omkring i hele bispedømmet. En del av disse oppgavene deler biskopen dessuten med diakoner, kateketer og andre.

Best kommer forholdet mellom biskopen og prestene til uttrykk ved de «concelebrerte» gudstjenestene. De ledes av biskopen selv. Diakonene og legfolket går ham til hånd og utfører forskjellige tjenester. Prestene omgir biskopen, nærmest som et kollegium (presbyterium/presteråd), og slutter seg til de bønner han ber.

OSLO BISPEDØMME

Fra 1524 var byen Oslo og de omkringliggende områder representert av en biskop med navn Hans Rev. I 1537 måtte han forlate bispegjerningen og ta opphold i Danmark, etter at kongen hadde bestemt at reformasjonen skulle gjennomføres. Men fra 1541 til 1545 virket han igjen som biskop i Oslo. Da hadde han ikke lenger fellesskap med paven (biskopen i Roma), men hadde istedet anerkjent reformasjonen og akseptert kongen som sin overordnede.

(Forts. neste side)

(Forts. fra forrige side)

Hva som i 1537 var skjedd med den gamle katolske bispestolen i Oslo, skal ikke jeg uttale meg om her. Men hva vi enn må mene om det, så er det av betydning når vi skal vurdere opprettelsen av «Oslo katolske bispestol» i 1953. Ble det den gang opprettet en ny bispestol, eller var det den gamle bispestolen som ble gjenopprettet?

Hvordan dette nå enn er å forstå, er det i dag to personer som bærer tittelen «biskop av Oslo». Det er et utvetydig vitnesbyrd om at Kirken er splittet i Norge. Biskopen skulle jo være *den* som representerte de kristne i et område, og Kirken overfor dem. Her finnes det to. Den ene står i fellesskap med størstedelen av de kristne utenom Norge — deriblant med paven (biskop J.W. Gran). Den andre står i fellesskap med størstedelen av de kristne i og omkring Oslo (biskop A. Aarflot).

Ved et 25-års-jubileum bør også dette vekke til ettertanke.

FRA ØRKENEN:

ABBA ARSENIUS:

Det ble også fortalt om ham at natten mellom lørdag og søndag, når nattemørket begynte å vike for den nye dagens lys, da vendte abba Arsenius ryggen mot solen og strakte hendene mot himmelen i bønn helt til den nye dagens sol opplyste hans ansikt. Da først satte han seg.

KRISTENDOM — SOSIALISME

«St. Olav» har mottatt flere brev omkring dette spørsmål. Siden argumentene stort sett er like og spalteplassen dessverre knapp p.t., gjengir vi bare ett av brevene.

Red.

Hva vil det egentlig si å være sosialist? Svaret kan i våre dager bli temmelig forskjellig. Var Marx, var Lenin eller er Nordli, Steen, Bjartmar Gjerde og Kjølv Egeland — sosialist? Er AKP-ml, Sosialistisk Venstreparti eller det Norske Arbeiderparti det egentlig utslag av ekte sosialisme? Alle tre partier vil sannsynligvis svare bekreftende. Men en må jo nærmest være blind dersom en ikke ser de store forskjelligheter. Ordet sosialisme og ordet sosialist svarer altså i praksis ikke til noe enstydig.

Hva vil det så si å være kristen? For svært mange i vårt samfunn betyr ordet i alt vesentlig et slags adferdsmønster. I Norge er jo de aller fleste medlemmer av det kristne statssamfunn og bringer derfor av gammel vane og tradisjon sine barn til dåpen. De fleste unge blir konfirmert. Så må de vel sies å være kristne? Andre igjen seg langt snevrere på ordet. En «frelst», «personlig kristen» regner i praksis ikke med at vanlige «ufrelste» samfunnsborgere er kristne. Derfor da den ustanselige «propaganda» for at disse siste må «omvende» seg, gå frem til boksen og bli med på religiøse møter. (Cfr. Billy Graham-møtet i TV nylig.)

Ordet «Kristen-sosialist» må ses i relasjon til ovenstående. De fleste av dem som bruker denne betegnelsen om seg selv, er vel nokså uklare i sin erkjennelse av hva de selv egentlig mener med betegnelsen. De er sterkt sosialt engasjert og taler varmt og sterkt om det «kapitalistiske» samfunnssystemets dårlighet. Det samme kan jo også sies om de fleste sosialister — hva partimessig bakgrunn de måtte ha. Dermed skulle jo alle kristne være sosialister — og omvendt. Igrunnen er jo dette også riktig — så langt det rekker. Det kristne syn på samfunnet (slik det blant annet er uttrykt i de pavelige encyklikaer «Rerum Novarum» og «Quadragesimo Anno») er langt mer «sosialistiske» enn de fleste aner. Det kristne syn anerkjenner f.eks. slett ikke den absolutte eiendomsrett. Enhver som disponerer en viss formue, altså mer enn til det daglige behov, er slett ikke *eier*, men *forvalter*. Forvalter både overfor Gud og overfor medmennesker i det samfunn han lever. Derfor er det da også ganske klart at et organisert samfunn kan og bør føre kontroll med hvordan fellesgodene forvaltes. En kristen gjør derfor rett i å kjempe for en politikk som i praksis går ut på nettopp dette.

Hva en overbevist kristen derimot *ikke* kan, uten å «hoppe bukk» over sin fornuft og sin tro, er å godta en ren marxistisk-leninistisk forklaring på selve tilværelsen. En kristen forutsettes å tro på en Gud, et evig, skapende vesen som har hensikt og mening med alt. Han forutsettes å ha en positiv, personlig tro på Jesus Kristus og Guds åpenbaring gjennom ham. Han ser sitt eget liv under evighetens synsvinkel og ser i håp og tro frem til «det evige liv». En sosialist (kommunist) har, dersom han er vel opplyst, et helt annet, nærmest diametralt syn på selve livet og tilværelsen. For Marx og Lenin og for alle virkelige overbeviste sosialister (kommunister) er all religion bare «opium for folket» og bør derfor bekjempes med alle midler. Enhver tro på noe overnaturlig og liv etter døden er bare «metafysiske spekulasjoner» og «gammel overtro». Dette syn er såvisst ikke noe som hører fortiden til her i Norge. Det er spill levende, aktivt kjempende mer enn noenlunde før, selv om en større del av befolkningen nærmest er likegyldig og apatisk overfor religion, men enda ikke har «frigjort seg» fra gamle religiøse tradisjoner, som f.eks. barnedåp, konfirmasjon og «kirkebryllup». (Cfr. den pågående strid om hvorvidt en far i «papirløst ekteskap» kan være «fadder» til sitt eget barn.)

Dette er situasjonen. Spørsmålet er derfor om ikke vi som katolikker bør frigjøre oss fra den illusjon at vi, dersom vi er sosialt engasjert, også er sosialister — «kristen-sosialister». Bedre var det om vi fordypet oss i hva det egentlig, sosialt sett, betyr å være kristen. Våre evangelier og de kirkelige læresetninger skulle gi oss rikholdig stoff til fordypning. En Helder Camara, ja, alle moderne, sosialt kjempende prester i de diktatorisk-kapitalistiske Syd-Amerikanske stater blir stadig beskyldt for å være sosialister og kommunister. Men det er jo nettopp det de *ikke* er! De ønsker ikke å bli «slått i hartkorn» med krefter som tror på vold og undertrykkelse fra «venstre-siden» i politikken. De ønsker å være et alternativ til enhver form for urett og undertrykkelse. Og det er med evangeliet som det eneste, men sikkert allikevel mest effektive våpen de kjemper. Sann kristendom betyr fred, rettferdighet og fordragelighet blant mennesker. Hverken kapitalistisk egoisme eller marxistisk «proletariatets diktatur» kan gi oss dette. Derfor bør katolske kristne ikke bruke en så ambivalent betegnelse som «kristen-sosialist» om seg selv. La oss være kristne. Det er hovedsaken. (Noe forkortet)

H. Kielland Bergwitz,
Oslo.

Om smerte og om herlighet

En av de største skatter i østskirkens åndelige tradisjon er det man i vest har kalt *theologia gloriae*, herlighetens teologi. Guds herlighet gjen-speiles i kosmos, i naturen og verdens-altet, men også — og fremfor alt — i mennesket. Det gjør den ortodokse fromhet så oppløftende optimistisk at den ikke behøver å frykte konfrontasjonen med ondskaper og den dypeste lidelse — ikke engang identifikasjonen med den, som hos Gogol og Dostojevskij.

I blant har jeg lekt med tanken om hvor mye som ville ha vært anderledes om Sverige hadde fått sin kristendom fra Russland istedet for fra Tyskland — det kunne lett ha hendt. I Finland, som jo lenge fikk dele vår skjebne, også den kirkelige, har historiens vekslinger ført inn østskirkens gamle tradisjon. Den funkler med så betagende glans at turist — eller kanskje pilgrimsskarene ennå idag flokkes omkring de nesten utdøde restene av det ortodokse brodersamfunn som tidligere levde i Valamo; nå sovjetrussisk territorium.

Et levende kunstnerisk talerør for denne tradisjon er Tito Colliander. Hans selvbiografi i syv deler (utgitt på Bonniers forlag) skildrer den stormfulle seilas som omsider fører ham til ortodoksiens havn. Hans seneste bok, *Motiv* (Atlantis), kunne klassifiseres under rubrikken «tanker og bilder». Det er refleksjoner nedtegnet på reiser og i hjemmet, skisser der den hverdagsgrå forgjengelighet gjennombrøyes av glansen fra en ufor-gjengelig herlighet.

Når Colliander taler om glede, om frihet, gjør han det med den autoritet som tvinger en til å lytte: Bakgrunnen er en opplevelse av smerte — fysisk og sjelelig — som garanterer at gleden ikke kan være billig eller utvendig. «Det finnes en glede som bare oppleves og forstås i de vanskeligste stunder. . . I smertens uttømte

mørke, i natten, i kvalen og pinen har hjertet intet annet å gå til. Plagen synes å være den største og mest varige betingelse for gleden.» Slike ord må komme fra erfaring for å kunne bli tatt imot. De er vanskelige å feste lit til, men gang på gang møter man dem fra mennesker som har gjennomlevet det verste: fangenskap, tortur, angst. Den glede de vitner om er «en fullstendig annerledes glede . . . på grensen mellom det tålelige og det ulidelige».

Colliander er også kunstner, maler, og skjønnheten er en bærende faktor i hans livsfølelse. Mindre kanskje som totalopplevelse enn som kontrastopplevelse: Skjønnheten *quand même*, som vekker til live i mennesket det «tross alt» som hindrer en i å solidariser seg med det negative, innenfor og utenfor en selv. Det kan være noen røde nyper i et skyet vinterlandskap, eller noen grønne strå i en bygates stenørken eller parasittenes vegetasjon på en gammel husvegg. Med ett blir bevisstheten utvidet mot skaperverkets herlighet.

Kunstnerens vilkår belyser Colliander ved fortellingen om en gammel kinesisk mester som hele sitt liv forsøkte

å lære seg å tegne en kirsebærkvist, men som aldri ble utlært. Etter hans død fant man en utrolig mengde ut-søkte tegninger: Vidunderlige friske kirsebærkvister. Maleren strevde altså etter et idealbilde; han nådde aldri idealet, ettersom dette i sitt vesen er uoppnåelig. Kunstneren «går og går mot et stadig vikende mål, og han vet at han er dømt til aldri å nå målet. Likevel går han. Han stanser ikke. Og i hans fotspor vokser blomster. . . Men bare så lenge han ikke stanser, kan knoppene springe ut i full blomst.» Og denne sannhet gjelder jo ikke bare kunstnerens skapervirksomhet, men vårt forhold til alle ideal.

Det finnes adskillig dyp livsvisdom å hente i Tito Collianders lille bok. Ofte har de vise gjentatt at vi må lære oss å leve i nuet. Colliander sier det på nytt, på sin egen måte: «Den rene drikken er den drikk som drikkes akkurat nå, ublandet med fremtidsdrømmer og tilbakeblikk . . . Den eneste kapital vi har i vår hånd er vår egen: Nuet. En uoverskuelig stor kapital som vokser uten stans.» Men det forgagne da? Minnene? Colliander har et klokt svar: «Jeg innbyr dem i mitt nærvær, inn i mitt eget nettopp nå. De hører til mitt jeg, som eldes, de er nødvendige bestanddeler av dette: Uten dem ville jeg ikke være den jeg er.» Slikt pleier man kalle integrasjon.

Men han insisterer: Man slipper aldri en sorg før man har oppdaget nuets verdi. Man kan lammes av en sorg som er blitt altfor rik på minner helt til man «reiser seg og åpner favnen for idag; den dag som er».

Tito Collianders «bilder» kan sikkert nytes av enhver, men også hans «tanker» eier allmengyldighet slik visdommen gjør det. De gjør dog ikke krav på å tilby en visdomslære, de er en personlig rapport om livserfaring. En henvendelse til lesere som befinner seg ett eller annet sted på samme bølglengde. Hos dem kan det nå dypt.

KONFESJONER / HELGENE		Stille	Høy- messe
Olavs domkirke	lörd.: 19.00 sønd.: 9.30 16 - 20 72 44	— 11.00 —	— 11.00 —
Olavs kirke, Fransiskanerne,	8.35	11.00	—
4, tlf. 67 23 83			
Olavs kirke, Dominikanerne,	9.00 18.30	11.00	—
Den 15, tlf. 55 07 71			
Olavs kapell, Montebello,	9.00	—	—
scén 52, tlf. 55 81 21			
Olavs kapell, Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	11.00	—
Olavs kirke, Øvre Lunden, tlf. 212587		10.00	—
Olavs kirke, St. Franciskus kirke,	lörd.: 18.30 tlf. 22 209	8.00	11.00
Olavs kirke, St. Pauls kirke,	lörd.: 19.00 16, tlf. 21 54 10	9.00 19.00	11.00
Olavs kirke, Helleveien	sønd.: 10.00	—	—
Olavs kirke	19.00	—	—
Olavs kirke, St. Laurentius kirke,	8.30	10.30	—
1, tlf. 83 20 19			
Olavs kirke, St. Birgitta kirke,	9.00	11.00	—
9, tlf. 11 438			
Olavs kirke, St. Peters kirke,	9.00	10.45	—
pl. 1, tlf. 81 168			
Olavs kirke, Torfinns kirke,	lörd.: 18.00 tlf. 23 751	11.00	—
Olavs kirke, St. Josefs kirke,	21, tlf. 23 195	—	—
Olavs kirke, St. Theresias kirke,	9.00	11.00	—
tlf. 22 381			
Olavs kirke, St. Ansgar kirke,	lörd.: 18.00 tlf. 24 225	11.00	—
Olavs kirke, Mariakirken,	lörd.: 18.00 sgate 3 A, tlf. 52 550	10.00	—
Olavs kirke, St. Magnus kirke,	9.00	11.15	—
1, tlf. 71 28 85			
Olavs kirke, Mikals kapell,	—	17.00	—
24, tlf. 41 038			
Olavs kirke, Vår Frue kirke,	8.30	11.00	—
5, tlf. 50 793			
Olavs kirke, Maria kirke,	8.30 19.00	10.45	—
tlf. 53 77 35			
Olavs kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.30	—
Olavs kirke, St. Svithuns kirke,	lörd.: 17.00 gt. 8, tlf. 25 534	19.00	11.00
Olavs kirke	sønd.: 8.30 9.30	—	—
Olavs kirke, St. Olavs kirke,	8.45 19.00	11.00	—
1, tlf. 11 949			
Olavs kirke, St. Olavs kirke	8.45 19.00	11.00	—
2			
Olavs kirke, Prestegården, tlf. 21 214			
Olavs kirke, Hospital, Ila, tlf. 21 670 ..	6.15	—	—
Olavs kirke, St. Eysteins kirke,	8.00	11.00	—
72 779			
Olavs kirke, St. Torfinns kirke og		11.00	—
Lekehjem, Jernbanegt. 29			
Olavs kirke, Sunniva kirke,	8.30	11.00	—
tlf. 51 467			
Olavs kirke, Vår Frue kirke,	8.30	11.00	—
tlf. 37 558			
Olavs kirke, Vår Frue kirke, Stor-	lörd.: 18.00	11.00	—
restens tlf. 84 277	sønd.: 11.00	—	—
Olavs kirke, Østrene,	8.00	—	—
5, tlf. 81 487	sønd.: 8.00	—	—
Olavs kirke, Petrus kirke,	8.15	10.30	—
2, tlf. 81 487			
Olavs kirke, St. Mikael kirke,	19.00 8.00	11.00	—
11 447			
Olavs kirke, Sunniva kirke,	8.00	10.30	—
61 501			
Olavs kirke, St. Kongekirken,	18.30	—	—
Olavs kirke, Frelserens kirke,		11.00	—
sgt. 21, tlf. 52 072			

Har De husket å kontrollere messetidene?

(se side 4)

Vår kjære
SØSTER MARIA CELINE ROER
døde i Porsgrunn, den 19. oktober
i en alder av 86 år, etter 67 års
klosterliv, derav 37 år på St. Jo-
sephs Hospital i Porsgrunn.
Den avdøde anbefales til det roen-
des forbønn.
ST. JOSEPHSØSTRENE

118/78

SVEIN ELLINGSEN

Det skjulte nærvær

56 salmer og dikt av Svein Ellingsen som i løpet av de siste årene har markert seg som en av våre fremste moderne salmediktere. Ellingsens salmer er fylt av glede, fortrøstning og tillitsfull overgivelse og bærer et budskap om troen på Guds nærvær i vår lidelsesfylte tilværelse på jorden.

Kr. 49,-.

ASCHEHOUG

LITURGISK KALENDER

NOVEMBER:

10. Leo den store, pave og kirkelærer. Filip 3, 17-4, 1. Luk. 16, 1-8.
11. Martin av Tours, biskop. Filip 4, 10-19. Luk. 16, 9-15.
12. **32. alm. søndag.** Visd. 6, 13-17. 1. Tess. 4, 12-18. Mat. 25, 1-13.
13. Ferial. Tit 1, 1-9. Luk. 17, 1-6.
14. Ferial. Tit. 2, 1-8. 11-14. Luk. 17, 7-10.
15. Ferial eller Albert den store, biskop og kirkelærer. Tit. 3, 1-7. Luk. 17, 11-19.
16. Ferial eller Margrethe av Skottland eller Gertrud, jomfru. Filem. 7-20. Luk. 17, 20-25.
17. Elisabeth av Ungarn, ordenssøster. 2. Joh. 4-9. Luk. 17, 26-37.
18. Ferial eller Vigselfesten for Peters og Paulus basilikaer i Roma eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 3. Joh. 5-8. Luk. 18, 1-8 eller Ap. Gj. 28, 11-16. Mat. 14, 22-23.
19. **33. alm. søndag.** Ordspr. 31, 10-13. 1. Tess. 5, 1-6. Mat. 25, 14-30 (eller 25, 14-15. 19-20).
20. Ferial. Joh. Ap., 1-4. 2, 1-5a. Luk. 18, 35-43.
23. Jomfru Marias fremstilling i tempelet. Joh. Ap. 3, 1-6. 14-22. Luk. 19, 1-10, eller Sak. 2, 14-17. Mark. 3, 31-35.
22. Cecilia, jomfru og martyr. Joh. Ap. 4, 1-11. Luk. 19, 11-18.
23. Ferial eller Klemens I., pave og martyr eller Kolumban, abbed. Joh. Ap. 5, 1-10. Luk. 19, 41-44.
24. Ferial. Joh. Ap. 10, 8-11. Luk. 19, 45-48.
25. Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. Joh. Ap. 11, 4-12. Luk. 20, 27-40.
26. **Vår Herres Jesu Kristi kongefest.** Esek. 34, 11-12. 15-17. I. Kor. 15, 20-26a. 28. Mat. 25, 31-46.
27. Ferial. Joh. Ap. 14, 1-3. 4b-5. Luk. 21, 1-4.
28. Ferial. Joh. Ap. 14, 14-19. Luk. 21, 5-11.

APPELL FRA NICARAGUAS ORDENSSTAND

Konferansen for ordenssøstre og -brødre i Nicaragua har sendt ut en skriftlig appell om «økonomisk hjelp» til å skaffe til veie «livsnødvendigheter for de undertrykte» i landet. «Vi gjennomgår en epoke av lidelse og død,» står det å lese. «Folket kjemper for menneskelig og sosial frihet som er deres åpenbare rett, og i mellomtiden blir gamle mennesker, kvinner og barn brutalt knesatt under bombardemanger og maskingeværid som hjemsøker våre byer.»

The Tablet

ETIENNE GILSON DØD

Etienne Gilson som avgikk ved døden den 20. september i en alder av 94 år, var ubestridt den best kjente historiker i middelalderens filosofi. Han hadde en omfattende litterær produksjon bak seg og mange av hans verker er blitt oversatt til engelsk. Han var en av historiens største forkjempere for Thomas Aquinas filosofi.

The Tablet.

KUNNGJØRING

MARIAFORENINGEN har møte 7. november her i Akersveien 5.

Efter messen på St. Josephs Institutt kl. 19, avholder foreningen sin årlige pakkeauksjon i menighetssalen til inntekt for Moder Theresas hjelpearbeid og NKKF's reisetjeneste.

Medlemmene anmodes om å ta pakker med, eventuelt levere dem på St. Josephs institutt.

Alle interesserte er velkomne for å støtte disse gode formål.

STORT JULEGAVESALG VED ST. SUNNIVA SKOLE

Akersvn. 4.

Fredag 24.11 Kl. 11.00—18.00

Lørdag 25.11 Kl. 10.00—19.00

Søndag 26.11 Kl. 13.00—17.00.

Håndmalt gørselen, lavendelposer, håndarbeider, luer, sokker, leker, julepynt og mye mer.

STOR UTDELING — TOMBOLA —

KAFETERIA MED HJEMMEBAKST

VELKOMMEN!

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Dominikus kirke	}	Oslo
Lunden kloster		
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Olavs kirke		
Bispegården	}	Arendal
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Franciskus Kirke	}	Bergen
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke	}	Hammerfest
Vår Frue Kirke		
Marias Minde		
St. Franciskusøstrenes Moderhus	}	Hønefoss
Øyeblikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Lillestrøm
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.	}	Tromsø
St. Mikals Kirke		
St. Mikals prestegård	}	Trondheim
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.	}	Tønsberg
St. Magnus Kirke		
St. Magnus presteg.	}	Tønsberg
St. Elisabeths Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke,	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs Kirke	}	Tønsberg
St. Olavs Prestegård		
St. Olavs Klinik	}	Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 19 12 00 - Service 19 12 20

Ny bok av Wilfrid Stinissen: En bok om Kristen djupmeditasjon, kr. 106,55.

Vi har også Stinissen: Den indre bønnens vei, kr. 22,—.

Noen engelske bøker:

Irene Noyle SS m.fl.: JESUS in Christian Devotion and Contemplation, kr. 19,75.

Joseph Goetz S.J. m.m.fl.: A Christian Anthropology, kr. 18,10.

Yves Raguin S.J.: Celibacy for Our Times, kr. 43,—.

Merton: Basic principles of Monastic Spirituality, kr. 4,—.

Ortodoks Røst nr. 10, kr. 10,—.

Gogol: Betragtninger over den Guddommelige Liturgien, kr. 12,—.

Bresenjev: Om Liturgien og Eukaristien, kr. 12,—.

Betlehem og Golgata: Fire byzantiske Hymner, kr. 66,—.

Tito Collandier: Måltid, kr. 62,—.

Mario Rinvoluceri: Anatomy of a Church, Greek Orthodoxy Today, kr. 27,55.

Constantine Cacarnos: Modern Orthodox Saints, kr. 30,50.

Orthodox Spirituality, kr. 1,80.

Vi har fått inn 10 forskjellige ADVENTSKALENDERE med religiøse motiver, à kr. 18,—. Vær ute i god tid, de går fort.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1.

Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

MARIAKIRKEN PÅ STABEKK INGEN MISJONSSTASJON

Bortgjemt på bydel-siden, og oversett av mange, trykte Aftenpostens aftenutgave dette intervjuet med to av maristene på Stabekk.

— Vi driver ikke misjon slik at vi aktivt går inn for å verve norske lutheranere til vår kirke. Vi har mer enn nok å gjøre med å omvende katolikkene. Det ville være galt av oss å forstyrre andre i deres tro. Men, kommer det mennesker og oppsøker oss, mennesker som er på leting, er vi forpliktet til å hjelpe dem. De er ikke av den grunn bundet av oss. Det kreves lang modningstid for å konvertere, sier maristpatrene Ivens og Mulligan i Asker og Bærum katolske menighet.

Anton Ivens fra Nederland, som er sogneprest i menigheten, kom til Bærum for 20 år siden, mens Rory Mulligan fra Dublin har vært åtte år i Norge. Til ifjor var han prest for den engelsktalende menigheten i Asker og Bærum, nå er han ungdomsprest. Menighetens tredje prest, Paul Walsh, også fra Irland, er på ferie under vårt besøk på Stabekk.

Selv om den katolske menigheten i Asker og Bærum har rukket å bli 50 år, er det likevel en ung menighet. Gjennomsnittsalderen er 24—25 år, og etter at man har intensivt arbeidet blant barn og ungdom, er resultatet at cirka 60 prosent av de unge fortsetter aktivt i menigheten etter sin konfirmasjon, eller *ferming* som det heter hos katolikkene. Og den finner sted i 15-års alderen. Gjennomsnittlig har man 15 «konfirmanter» hvert år.

Et annet klima.

— Hvilke problemer medfører det å tilhøre en minoritetskirke i Norge?

— I Norge er vi i minoritet, men vi tilhører jo en verdenskirke. Vi kan ikke peke på noen hindringer som legges i veien for oss her i landet. Selvsagt er det en del misforståelser ute og går, og vi skulle nok gjerne slippe noen av de etikettene som er blitt hengt på oss i årenes løp.

Det er idag et helt annet klima kirkene imellom, og mye er skjedd i de

siste 10—15 år. Men man kan ikke skjule at det tross alt bare er én prosent av befolkningen i Asker og Bærum som er katolikker, og det skaper problemer i seg selv. Det er ikke lett for et menighetsmedlem som er bosatt ytterst i Asker å få det fellesskap med menighet og kirke som man skulle, på grunn av de store avstandene. For gamle, syke og barn merkes nok dette mest.

— Det er altså tre prester i denne menigheten, og alle er utlendinger. Er det for få norske katolske prester?

— Rekruttering til presteyrket er ikke et problem som bare vi strever med, sier sogneprest Ivens. Det er ikke lett å forkynne i dagens samfunn, og det er mange som føler at de ikke makter det store ansvaret som legges på dem. Jeg tror det er viktig at menighetens ledere viser stor respekt og omsorg for dem som Gud kaller til prestegjeringen, og det er tegn som tyder på at flere unge norske menn vil gå inn i denne gjerning. Vi har nå 15 norske prester i den katolske kirke her i landet.

Også kvinner

— Men kvinnelige prester har dere ikke?

— Ikke ennå. Men det har vært nedsett en kommisjon fra Vatikanet som har undersøkt det teologiske grunnlag for kvinnelige prester eller ikke, og her har man kommet frem til at det ikke finnes noe bibelsk grunnlag for å utelukke kvinner fra prestegjeringen. Men i vår kirke har vi et ord om å ile langsomt — *festina lente*. Sakene skal modnes slik at man kommer frem til så nær hundre prosent enighet som mulig.

— Et eksempel på dette er at da man bestemte seg for å forlate latinen som forkynnelseessprog, hadde det vært drøftet i omkring 50 år. Men det var da med et overveldende flertall at bestemmelsen ble tatt. Noe slikt vil sikkert også skje med kvinnelige prester. Saken skal modnes i ro, ikke forseres frem. Men det er mange kvinner innen vår kirke som utdanner seg til menighetsassistenter og kateketer, noe pave Paul VI sterkt påskyndet, ikke minst i Latin-

Amerika. Vi har dessuten mange fremragende kvinnelige teologer.

Spesielt akademikere

— Det kan synes som om mange akademikere og kunstnere vender seg til katolismen, kan dere gi en forklaring på det?

— Det er spesielle grupper som søker oss, med bakgrunn i historie, idéhistorie, filosofi, samfunnsvidenskaper, medisin og direkte forskning. Grunnen til dette er kanskje at nettopp denne delen av det akademiske miljø opplever en splittelse i det kristne budskap om synd og om en latent godhet i menneskenaturen. Den katolske teologi er annerledes enn den protestantiske på dette området. Arvesynden førte til en lamnende sykdom men ikke til avskaffelse av det gode i menneskeheten. Det er en god måte å danse på, og en syndig måte å danse på. Dansen i seg selv er ikke synd, og slik kan man si om de fleste områder. Godene ligger der, det er vår bruk eller vårt forbruk av dem som kan være ødeleggende.

— Kan man være både katolikk og marxist?

— Da må man ta den ene eller den andre med en klype salt, sier pater Mulligan med et underfundig smil.

— Har dere noe samarbeide med andre trossamfunn?

— Vi er hvert år med på bønneuken for kristen enhet, noe vi setter stor pris på, og på det rent praktiske plan har vi et samarbeide med Jar menighet. Vi får leie deres fjellgård i Sigdal, mens de til gjengjeld låner vår minibuss. Men det er klart at vi i mange saker burde stå mer samlet, vi burde for eksempel sammen tale de svakes sak overfor politikere i langt sterkere grad enn vi hittil har gjort.

Katolske prester i Norge oppfatter seg som brobyggere, som er med og støper et fundament til en fremtidig kristen enset. Om vi er få og om vi tilhører en minoritetskirke, er oppgaven likefullt stor, og det er gledelig å merke at vissheten om at der er mer som forener enn skiller, vokser seg stadig sterkere.

KIRKEN OG DEN HOMOSEXUELLE

af John McNeill — nu på dansk.

Om den amerikanske udgave af bogen skrev Arne Fjeld O.P. i St. Olav nr. 15, 1977:

Boken burde være obligatorisk for sjelesørgere, enten de lar seg overbevise av argumentasjonen eller ikke.

Bjørn Hjøbo skriver i «katolsk orientering» nr. 13 1978:

De skulle gøre Dem selv den tjeneste at læse denne yderst søbre bog. Og i »kristelig dagblad» kalder professor dr. theol. Theodor Jørgensen bogen for en væsentlig bog om et væsentlig emne.

Boken koster 41,10 kr. (uden for Danmark). Kan købes i enhver boghandel eller direkte hos forlaget.

Niels Steensens Forlag,
Vesterbrogade 28, 2.
DK 1620 København V. Danmark.
Tlf.: (01) 24 46 92.

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetsarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

film:

LIPSTICK

Lipstick er en film om voldtekt, og om hvordan en kvinne opplever dette. Ikke uventet, vil noen si, at dette temaet tas opp. De siste årenes utvikling i filmverdenen har vist en usedvanlig hurtig modning i fremstillingen av kvinnen, og hennes problemer.

Og nå altså voldtekt. En ung, pen fotomodell blir voldtatt av sin lille søsters lærer. På tross av at kvinnen på ingen måte har gått inn for å provosere forbrytelsen, blir volds mannen frifunnet. Selve rettssaken er en studie i hvorledes samfunnet vurderer kvinnen som et kjønnsobjekt, og hvordan en dyktig forsvarsadvokat spiller på gamle fordommer overfor kvinnekjønnen og får juryen til å frifinne tiltalte.

Slik filmen er lagt opp, ser det ut som om intensjonene har vært de beste. Det synes som om filmens skapere har tatt mål av seg til å lage en film som viser hvor stemoderlig samfunnet kan behandle ofre for voldtekt. Problemet er i høy grad relevant, statistikker viser at det store flertall av amerikanske voldtektsforbrytere slipper unna, ofte fordi offeret mis-

tenkeligjøres. I vårt tilfelle er offeret til alt overmål en ung, pen fotomodell, hvis yrke er å ta seg vakkert ut, og da levnes hun naturlig nok få sjanser. Filmen viser på en utmerket måte hvordan retten allerede før saken er skikkelig i gang har bestemt seg for at fornærmede sannsynligvis har nydt hele den påståtte voldtekten i fulle drag. Kvinneundertrykking i praksis, med andre ord.

Dessuten er det bare godord å si om spillet, kameraføring og teknikken for øvrig. Alt er veldrevet og dyktig fremstilt.

Allikevel går en ut etterpå med en flau smak i munnen. Til tross for at alt skulle tyde på en god film, svikter hele opplegget på slutten. Handlingen

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

utvikler seg på en måte som gjør at filmen mister den fine kontakt den har hatt med realitetene til å begynne med. Kanskje har man gått inn for å lage en dramatisk slutt som «sitter», men faktum er at filmens sluttsekvens virker som om den er laget totalt uten sammenheng med produktet forøvrig. Det er synd, for dette begynte virkelig bra. Men med en avslutning som minner om en dårlig gangsterfilm er det ikke til å unngå at helhetsinntrykket blir svekket. *Christian Boe Astrup*

BISKOP GRAN...

(Forts. fra s. 3)

helt naturlig er bispekonferansene som søker å oppfange og realisere på en konstruktiv måte denne utvikling. Jeg skrev forresten en del om dette i nestsiste nr. av «Broen», vårt interne felles menighetsblad. Jeg tror jeg vil henvise i all fall våre katolske lesere til dette. Jeg vil begrense meg til å si at vår Nordiske Bispekonferanse er meget spesiell siden den samler fem nasjoner med tildels meget forskjellige lokale forhold. Dette gjør at bestemmelser vi har rett til å ta som konferanse ofte må tas slik at Konferansen overlater hver enkelt biskop gjennomføringen eller ikke-gjennomføringen av dette eller hine tiltak. Vi hadde lenge en felles nordisk liturgikommisjon som dog etterhvert måtte innstille på grunn av forholdenes forskjelligartede karakter, for bare å nevne et interessant eksempel. Vi må altså i Norden finne frem til vårt eget spesielle balansepunkt uansett hva som skjer i de store katolske land. Vi kan ha våre dramatiske øyeblikk, men stort sett går det fint.

— *Ifjor kom de norske overhyrder med en felleserklæring om Den katolske kirkes fremtidige situasjon i Norge. Noen hadde kanskje ventet at den ville få som følge ett eneste bispedømme for landet slik tilfellet er i de andre nordiske land. Var ikke tiden moden for en slik løsning?*

— Hverken tiden eller forholdene var etter min mening moden for en slik radikal løsning. Å skru klokken tilbake ville faktisk skape flere problemer enn de som ville bli løst. Vi har brukt meget tid og møye for å studere forholdene og finne frem til den beste løsning. Jeg kan knapt gi meg til å gå i detalj om denne porsess som har vært referert i «St. Olav» og i nevnte «Broen», i Midt-Norges «Klippen» osv. Jeg synes biskop Schwenzers idé om å innlede en lengere samarbeidsperiode — senere presisert til ti år av oss tre

overhyrder — var det helt riktige. En organisk sammenslåing oppnådd gjennom samarbeid på stadig flere felter over distriktsgrensene, vil ha meget større mulighet for å lykkes enn en materiell sammenslåing der sinnene og hjertene ikke er med. Alt jeg kan si er at vi arbeider på flerfoldige måter for å oppnå den optimale organiske enhet som skal til forat Roma kan ta en riktig bestemmelse når perioden er omme.

— *Fikk denne henvendelsen likevel praktiske følger?*

— De rent praktiske følger av vår målsetning, er at vi har fått et mere intenst samarbeid på flere områder. En felles liturgikommisjon, gjensidig representasjon ved større arrangementer, et Norsk Katolsk Bisperåd og annet. Det siste er at vi får et fellesblad, idet bladet «Broen» fra Nyttår går over fra å være et internt OKB-organ til å bli felles for de tre kirke-distrikter med tre redaktører. Bladet «Katolsk Ungdom» har forlengst tatt et tilsvarende skritt som ungdomsarbeidet i det hele tatt uanstrengt har gått på tvers av distriktsgrensene. Vårt søsterråd og Norges Katolske Kvinneforbund har i årevis hatt hele landet som virkefelt, så det er mitt inntrykk at de praktiske følger av vår politikk etterhvert får betydelige konsekvenser, selv om vi sikkert ennå har langt igjen.

— *Har De noen bestemte ønsker for fremtiden — for OKB og for Den katolske kirke i Norge?*

— Situasjonen slik jeg ser den er ikke nødvendigvis slik den egentlig er. Jeg er ikke direkte bekymret for OKB's fremtid. Jeg tror vi er over kneiken for å si det slik. De fleste menigheter fungerer nu som små lokalkirker og trenger etterhvert mindre hjelp utenfra eller ovenfra. Men der er flere usikkerhetsfaktorer hvorav presterekrutteringen nok er den mest urovekkende. Vi må stadig streve for å erstatte de menighetsprester som på én eller annen måte faller fra. Og her er overraskelsene og mange og problemene tilsvarende. Jeg håper og propagerer for norske prestekall og har i den senere tid hatt den glede at et par-tre unge nordmenn faktisk har meldt seg til fremtidig preste-tjeneste.

Mine fremtidsønsker for Den katolske kirke i Norge er at det må lykkes å bevare den langsomme men sikre vekst som har funnet sted, men da slik at sjelesorgen ikke må forringes på grunn av manglende arbeidere i vingården. Jeg mener da først og fremst gode prester som Kirken aldri kan være foruten, men også dedikerte søstre og engasjerte legfolk for hvem det er en selvfølge å påta seg de oppgaver som må løses, men som også har overskudd til nytenkning og betimelige initiativer. Og jeg ønsker en tiltagende økumenisk atmosfære omkring oss. Det blåser titt kjølige vinder der kristen forståelse var ventet. Men med den bedring som har funnet sted i den tid jeg har vært biskop tror jeg utsiktene er lovende.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarlig redaktør: Else-Britt Nilsen O.P.

Faste medarbeidere: Liv Greni, Aage Hauken O.P., Ella McGeorge, Kjell Arild Pollestad O.P., Gunnell Vallquist.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5. Oslo 1, telefon 20 72 26.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 70 pr. år.

Kr. 35 1/2 år. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 80.

Annonser: 10 dager før utg.dagen 24 nr. årlig. — Postgiro 20 46 480